

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompai Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.

Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi elő-

járóságoknak egész évre 8 korona.

Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . 20 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetés és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Iskolai év végén.

A múlt héten véget értek a vizsgák az egész vonalon és az ifjuság 2 hónapra turesen hagyta a kultura előcsarnokait, eltávozva egyelőre a derűs napfényen kipihenni az elme fáradalmait, vagy testi fáradságokban segítségére lenni azoknak, a kiknek munkás keze alig elegendő a felhalmozódott mezei munka végzésére.

Komoly és nehéz esztendő volt az ifjuság is a lefolyt háborus esztendő alatt, de már megszokhatta és meg is szokta azt, mert ez már a második volt a nehéz és zivataros esztendők közül, a melyekkel a gondviselés megpróbálta hazánkat. Könnyebben is viseltük el, mert hiszen a győzelem jegyével és annak kilátásaival telt el ez a második háborus iskolai év. Tanítók és tanulók jobban hozzászokhattak már a hiányokhoz és szellemi nélkülözésekhez, mint az első esztendőben.

A világháboru főretege hozta magával, hogy nem volt meg az a kényelem és szellemi bőség, a mi a békében fejlődő kulturánkat kezdte körülengeni s a mi a nyugateurópai viszonyok hasonmását kezdte hozzánk áttelepíteni egyszerűbb kiadásban, a mi törekvő, nagyra hivatott, de szegényebb országunk állapotához képest.

A háborus esztendőben bizony sok tanuló nélkülözötte a megfelelő iskolai helyiséget és a tanítás is csak bizonyos korlátozásokkal volt végezhető, mert a tanítók, tanárok jelentékeny része hadba vonult a haza hívó szavára. Voltak, kivált megyénkben egész községek, a hol a tanító hiányzott s egész éven át vagy máshova jártak, vagy helyettesítők látták el a tanítás munkáját. A középfoku iskolákban is egyes tárgyak tanítása vagy szűk térére szorult, vagy szünetelt és a szemléltető résznek többnyire mostohább elbánás jutott, kivált ha az iskolák épületét háborus célra foglalták le.

De ha kissé korlátozva és hézagossabban is, nem volt szabad a tanítás, a köznevelés munkájának szünetelnie: annak szüneteltetése bűn lett volna saját nemzetünk kulturája és fejlődő ifjusága ellen, a melynek életéből pótolha-

atlanul röpített volna el a háborus esztendő.

Nem is volt ilyesmire semmi ok, hiszen hála a háborus technika és stratégia haladásának, ma már úgy tudják vinni a háborut, hogy a határon tartják az ellenséget és benn nyugodtan végezheti fontos munkáját mindaz, a kinek feladata itthon dolgozni a haza javára. Elmúltak azok az idők, a mikor pusztítva végigszáguldozták a dúló hadak az országokat, mint még félszáz évvel ezelőtt is történt.

Ilyen körülmények közt nem is gondolt senki a kultura alapvető munkájának szüneteltetésére az iskolákban, sőt az volt kívánatos, hogy éppen ezekben az időkben kétszeres buzgalommal és komolysággal lássanak hozzá.

A háboru nagyon komoly dolog, annak katasztrofális pusztításai az embert komolyabb öntudatra ébresztik. És ha látjuk a nagy német nemzetet, a mi hatalmas és derék szövetségeseinket s tudjuk, hogy azok erejét és kulturáját iskolázottságuk magas foka fejlesztette ki: akkor mi is a legnagyobb gonddal és buzgósággal fogunk arra törekedni, hogy a kultura, a szellemi fejlődés nivója a háboru alatt se süllyedjen alább és azután minél magasabbra emelkedjék.

A háboruban bizonyosodott be a legvilágosabban, hogy nem az a nemzet, nem az az ország ér legtöbbet, amelyik legnagyobb területen fekszik, vagy amelyiknek legnagyobb számu a népessége, mert a kisebb területű és kevesebb népességű országok és nemzetek legyőzték a nagyobb kiterjedésű és több lakosságú országokat. Hogy legyőzhették, ahhoz a szabad öntudat fejlettségén kívül nagyban hozzájárult a technikai tudás fejlettsége, amely nagy lendülettel segítette őket a győzelemre. De békében is többet tehet a kisebb számu nép, mert többre képesíti őt nagyobb és fejlettebb kulturája, amelylyel messzebbre terjeszti uralmát a természet birodalmában.

Ezt a tanúságot vonják tanítók és tanulók, szülők és a társadalom a mai viszonyokból.

Gróf Andrássy Dénes gömöri adományai.

A vármegye legutóbbi közgyűlésén Hevessy Bertalan megyebizottsági tag meleg szavakkal emlékezett meg egy néhai gömöri gróf nemes emlékeről s gróf Andrássy Dénes végrendeletének egy másolati példányát a vármegye zöld asztalára tette le, ahonnan örök emlékezés és megbecsülés végett a megye levéltárába került.

Az Andrássy Dénes élete oly közvetlen és oly szeretetteljes szálakkal van Gömörhöz fűzve, végrendeletének emberbaráti intézkedései minden jelentősebb intézményünket oly közölről érdekli, hogy azt a visszaemlékezés ujságírói gyorsforralóján felmelegíteni nemcsak felesleges, de talán a köteles kegyelettel sem összeférő dolog.

Nem is ez a cél ad hangot a jelen alkalmommal, de a Hevessy Bertalan igazán felemelő indítványával kapcsolatos megyei határozat végrehajtása előtt az iratoknál elfekvő és Sulyovszky István udvari tanácsos által gondosan és szeretettel összeállított kimutatást akarjuk átadni a nyilvánosságnak, azután menjen az akta a vármegyei levéltárba, ahol eliepi talán majd a por, megsárgítja talán fehér papírját az idő kegyetlen foga, de benne marad egy nagy szív dobbanása s egy megdicsőült léleknek az életben megszerzett fenséges nimbusza.

A kimutatás néhai gróf Andrássy Dénesnek az 1900-tól 1912-ik évig Gömör és Kishontvármegyében tett következő adományait és alapítványait foglalja magában:

1. Szegény gazdáknak vm. alapítv.	60000 K
2. K. horkaváraljai ref. templomra	14000 "
3. " község-házára	2000 "
4. " csendőrlaktanyára	2000 "
5. " iskolára	28000 "
6. " kisdudóvóra	12000 "
7. " villanyvilágításra	6000 "
8. " közut és járdaépítésre	8000 "
9. " róm. kath. paróchiára	6000 "
10. Hárskúti róm. kath. templomra	26000 "
11. Hosszuréti r. kath. templomra	12000 "
12. Rozsnyói ásvány muzeumra . .	40000 "
13. Rozsnyói szegény házra . . .	60000 "
14. " járványkórházra . . .	5000 "
15. " Sajófürdő-uzodára . . .	1500 "
16. " Kósa-Schopper kórh.	2000 "
17. " ev. leányiskolára . . .	8000 "
18. " ev. főgimn. építésére	10000 "
19. " misealapítványokra . . .	10000 "
20. " Uri kaszinó könyvtá-	
rára	4500 "
21. Rozsnyói szeminár. énekkarra	1000 "
22. " r. k. főgimn. építésére	5000 "
23. " r. k. templ. javítására	1000 "
24. " ev. leánynev. intézetre	3000 "
25. " tűzoltó egyletnek . . .	2500 "
26. " nőegyletnek	2000 "
27. " ev. árvaháznak	2000 "
28. " r. kath. apácáknak	1000 "
29. " r. k. legényegyletnek	1000 "
30. " Kossuth-szoborra	3000 "

31. Rozsnyói Francziska-szoborra	10000	K
32. " ref. templomra	2500	"
33. " vízvezetési csövekre	2000	"
34. " járdaépítésre	6000	"
35. " izr. templomra	3000	"
36. Alispánhoz inségalapra	10000	"
37. Putnoki kórháznak	10000	"
38. Jolsvai siket-némáknak	10000	"
39. Tanitói internátusnak	15000	"
40. Csetneki kórházra	8000	"
41. Mellétei iskolának	4000	"
42. Darnyai iskolának	4000	"
43. Nyustyai iskolának	4000	"
44. Felsőbalogi iskolának	4000	"
45. Kuntapolczai iskolának	4000	"
46. Hubói iskolának	4000	"
47. Rimabrézói iskolának	4000	"
48. L-lehotai iskolának	4000	"
49. Stregovai iskolának	4000	"
50. Dernői társládára	14000	"
51. Rimaszombati főgimnáziumnak	4000	"
52. " kaszinónak	3000	"
53. " nőegyletnek	4000	"
54. " iparegyletnek	6000	"
55. " nyomorék gyermekek	5000	"
56. " muzeumnak	5000	"
57. " főgimnáziumra	2000	"
58. Alapítvány andrásii óvodára	15000	"
59. Alapítvány andrásii iskolára	7000	"
60. Alapítvány dénesi iskolára	10000	"
61. Sajóházi iskolára	5000	"
62. Szalóczi iskolára	4000	"
63. Jólétszi róm. kath. iskolára	4000	"
64. Jólétszi ág. ev. iskolára	6000	"
65. Meszesi iskolára	4000	"
66. Rozsalfvai iskolára	4000	"
67. Pokorágyi iskolára	4000	"
68. Várhosszuréti iskolára	7000	"
69. Nagyveszverési iskolára	6000	"
70. Vizesréti iskolára	4000	"
71. Nagyrőcei iskolára	4000	"
72. Nagyrőcei Sporttelepre	2000	"
73. Özörényi iskolára	8000	"
74. Márkusházi iskolára	5000	"
75. Várm. Gazdasági Egyesületnek	10000	"
76. Várm. Közműv. Egyesületnek	8000	"
77. Alsópokorágyi iskolára	4000	"
78. Stregovai iskolára	2000	"
79. Darnyai iskolára	2000	"
80. Nemesradnóti iskolára	2000	"
81. Bejei iskolára	4000	"
82. Hubói ev. iskolára	4000	"
83. Dobsinai társládára	2000	"
84. Ochtinai iskolára	2000	"
85. Szalóczi iskolára	2000	"
86. Sziliczei iskolára	5000	"
87. Nagyrőcei izr. iskolára	2000	"
88. Kisgercesi iskolára	4000	"
89. Barkai iskolára	2000	"
90. Kiskovácsvágási iskolára	2000	"
91. Csetneki ev. templomra	10000	"
92. Csetneki iskolára	2000	"
93. Helpai iskolára	2000	"
94. Rozsnyói patronagera	4000	"
95. Szabadosi tűzkárosultaknak	16000	"
96. Andrásii tűzkárosultaknak		
97. Dénesi tűzkárosultaknak		
98. Hárskúti tűzkárosultaknak	2000	"
99. Hidegpataki iskolára		
100. Sebespataki iskolára	10000	"
101. Dúsbai ev. iskolára	2000	"
102. Sajógömöri iskolára	2000	"
103. Oláhpataki iskolára	2000	"
104. Kővecsesi iskolára	2000	"
105. Rimaszécsi iskolára	2000	"

Világháboru.

Az orosz offenziva és Verdun sorsa most a világháboru két legérdekesebb

eseménye, amelyek köré minden érdeklődés központosul.

Az orosz offenziváról elmondhatjuk ma már, hogy haladásában megállott és így annak veszedelme — legalább egyelőre — elmúlt.

Különösen a volhyniai fronton, ahol az oroszok olyan mély ékkel furták be magukat harcvezetésükbe; ott javultak meg határozottan az állapotok. Az éknek kiálló hegyét Lokaesytól csaknem Torcy-nig belapították már a németekkel hősiessé, vállalva küzdő csapataink s az ék északi és déli oldalán is sokat veszített az orosz területben, de talán még többet emberekben. Vagy 12000 orosz fogolyról számol be eddig a német hadvezetés; míg az oroszról az a barbár kegyetlenség derült ki, hogy az elfogott németeket leöli. Ez méltó az Ázsiába való országhoz és annak fővezéréhez, aki ilyen rendeletet adott ki. Ne csodálkozzunk azután, ha nemsokára azt halljuk, hogy a németek sem maradnak adósok ezért a mérszárlásért.

A centrumunk a Strypa partjain keményen tartja magát Bothmer tábornok körül és 2 hét óta állja és visszaveri az orosz rohamokat.

A Dnyesztertől délre és Bukovinában visszavonultunk, de kemény harcok után a hatszoros túlerőben levő orosz elől. Visszavonulásunk azonban gyors és rendszerezett volt s eközben az orosz nem tudott háborgatni Kimpolungig, ott azonban kemény lezckét kapott. Hasonlóan járt Kutynál is, amely várost mindjárt vissza is foglalták az oroszoktól. Bukovinában Jakobeny mellett állanak csapataink a Kárpátok oldalán erős helyzetben s innen már visszaverték az orosz támadást. — Ugyanez történt újabban másodsor Kutynál és Novo-Pocajevtől nyugatra.

Legújabb jelentés szerint az oroszok ismét heves támadásokat kezdtek Kolo-mea irányában, de eddig számbavehető eredményt nem értek el s több helyen nagy veszteségekkel visszaverték őket.

Hindenburg is intéz északon sikeres kirohanásokat.

Az oroszok már kezdik a panaszkodást, hogy milyen keményen és nagy erővel harcolnak a németek a Stochod és a Styr mellett, hogy milyen vitézül tartják magukat az osztrák-magyar csapatok is és attól félnek, hogy most már mi megyünk át offenzivába Mackensen vezéréte alatt. Így írja egyik orosz lap.

Az olasz harctéren ezalatt frontunkat megrövidítettük, ami azt jelenti, hogy az ellenségbe bemélyedő és nehezen védhető állásokat önként feladtuk; annyira önként és titokban, hogy az olaszok vásárnaptól keddig lötték az üres állásokat s csak kedden mertek óvatosan előjönni, de két helyen: a Monte-Testén és a Posina völgyben ránk találtak s ott visszaverték őket alaposan. Olasz offenzivánk

tehát egyelőre szünetel és a főlzabaduló csapatokat máshol lehet használni.

Verdunnél a németek nagy előhaladást tettek. Rohammal elfoglalták Thiaumont új pánczélerődöt, sőt azon átrohanva, Fleury falut is megszállották. Így beledjutottak ezen a helyen Verdun utolsó fővédelmi vonalába. — Innen iszonyuan ágyúzták a fő védővonal erődjait: Souvillet rommá lötték s így nyitva az ut Verdun belseje felé. Egy magánhíradás azt jelentette szerdán, hogy Verdun vára elesett. Mindenesetre közel áll hozzá s a francziák félnek a bekövetkezésétől, mert így hiába pusztult volna el félmillió franczia, ha nem tudják addig tartani, míg Anglia is offenzivába kezdhet.

Az angolok mozgolódnak már franczia frontjukon, de csak előcsatározások folynak. Franciaország pedig segítségért kiált.

Görögországot csunyául megprotegalta az entente. Olyan követelésekkel állottak elő, hogy a görög szabadságnak árnyéka is alig marad s miután az éhség járt volna a szabadsággal, a görög kormány egyelőre engedett.

Ázsiában a török offenziva haladást mutat Trapezunt és Erzerum felé s a perzsa határon is; mindenütt visszaszorítják lassan az orosz seregeket.

Péter-Pál napja a vöröskereszté!

A napsugár kacagása nem volt teljes, az ég enyhe kékségét megtompították szürke felhők s az éjszakai eső után kellemetlenkedő szél maradt. . . . Szóval az időjárás nem volt a legkedvezőbb s mégis a legjobb eredményről számolhat be a riportter, akinek szeme végig-siklott a Péter Pál napi vöröskeresztes gyűjtésen.

Reggel 9 órakor találkoztak a vármegyháza dísztermében a gyűjtést vezető asszonyok és leányok s a megfelelő utasítások vétele után szétrebbentek az egyes gyűjtőgetű csoportok s elfoglalták helyüket az urnáknál a gyűjtést irányító asszonyságok.

Egy egy asszony, három-négy leánnyal elkerült minden utcába s megnyomott minden kilincset. Kevés helyen eredménytelenül.

A közönség szívének volt irányítva az attak s nem ágyuk szóltak, de nehéz és könnyű érzések csengtek meg.

Kubinyi Géza főispán Máriaassz Lászlóné s a város polgármesterének kíséretében a kereskedők- és pénzügyészeket kereste fel s hogy mily fényes gyűjtést produkált, azt az alább leközölt lista is igazolja.

Fél tizenegyre befejeződtek a házaló gyűjtések s kezdetét vette az utcai persely-csörgetés, mely sok kedves jelenetet rögtönzött.

Az urnák körül mozgalmas élet kezdődött, tarka csoportok verődtek össze s nedves, élénk leányszemek kémleltek, hol lehetne eredményesen megkoczkáztatni egy kérő mosolyt.

A Tompa-téri urnánál hamar összegyűlt sok bankó és sok apró pénz, végeredményben körülbelül 650 koronát gyűjtött ez a csoport.

A Hungária előtti urna hölgyei lázasan dolgoztak s az eredmény mutatta meg, hogy nem hiába.

A Samarjay féle sarkon piros napernyő alatt ültek a hölgyek s a déli zenés időszakban kedves társaság verődött ott össze, amelynek buzgólgodása folytán ömlött pénz a tátongó urnába.

A „Gömörmezei Takarékpénztár és Hitelbank Részvénytársaság“ Rimaszombatban elfogad: takarékbetéteket a legmagasabb kamatozás mellett. A „Magyar Általános Hitelbank“ érdekkörébe tartozván, díjmentesen közvetít hadifoglyok részére pénzküldeményeket.

A Rákóczi-utca sarkán lévő urna volt a legdisze-ebb. Piros virágok futottak végig s a felér napernyő is girlandokkal volt dekorálva. Kerti asztal körül, fonott székeken ültek a hölgyek és süteményt, sőt likőrt is kínáltak a látogató közönségnek. Ezt a sarkot „gavallérsarok”-nak nevezte el a hirtelen ötleteskedő publikum.

A katonazenekar fél 11 órától fél 12 óráig a Tompa téren, azután az Erzsébet-téren hangversenyzett.

Fél egy órakor véget ért az utcai gyűjtés s délután a városkert zöldjében tartózkodott igen szép publikum.

Este a moziban volt jótékonycélu előadás.

Ez a moxyorchéban összefoglalva a vöröskereszt napjának rimaszombati riportja, amely igen szürke és szintelen akkor, ha a gyűjtő hölgyek igazán izléses és divatkreáció számba menő toalettlejre gondol.

A gyűjtés vezetősége a következő sorok közzétételére bizott meg bennünket:

„Rimaszombat városi közönsége Péter Pál napján gyönyörű jelt adta némes áldozatkészségének, amikor a Vöröskereszt céljaira több mint kilencezer koronát adományozott. Örömmel és meleg szívetel köszönjük meg a közönség ezen példás jótételezőségét s a gyűjtésben résztvevők buzgó fáradozásait.

Rimaszombat, 1916. július 1-én.

MÁRIÁSSY LÁSZLÓNÉ, KUBINYI GÉZA, atelnök. főispán, elnök.

A utcai gyűjtés eredménye 2549 korona 54 fillér, a városkerti belépődíjakból befolyt 140 korona — fillér.

A nagyobb s feljegyzett adományok jegyzékét itt adjuk:

Knöpfler Károly 500, Rimaszombati izr. templomi gyűjtés 16150, Rimaszombati takarékpénztár R. t. 500, Kubinyi Géza főispán 100, Dickmann László 200, Weisz Dávid 200, Heksch Bertalan 200, Bródi Andor 200, Grosinger Miksa 200, Baksay József 200, Baksay István 100, Reisz M. 50, Rimaszombati kereskedelmi és közgazdasági bank 100, ifj. Rábely Miklós 100, Lefkovicz Ferencz 100, Miskolczy Lajos 50, Miskolczy Lajosné és fia 50, Altmann S. 20, Tomay Alajos 10, Róth Géza és neje 50, Weisz Manó 100, Dickmann Ármán 25, Blau Vilmos és neje 50, Krausz Dezsőné 20, Braun Jenő 100, Kohn Adolfné 50, Kosiner Vilmos 100, Seidner Márkus 50, Stech Kálmán 100, Péter Jakab 50, Veres Ignác 20, Eszényi Gyuláné 40, Rimaszombati fogyasztási szövetkezet 10, Geduly Géza 50, Haas Salamon 100, Tigermann Adolf 20, Krausz Dezső 20, Mihalik László (Jánosi) 200, Lévai Izsó 100, Gede István 50, Gránát Dezső 5, Imreh Sándor 5, Majoros Géza 10, Stolcz Jenő 100, Józsa Antal 10, Márkus Samu 20, Deutsch Barna 100, Valaszky Rezső 30, Csintalan János 100, Császár Pál 100, dr. Sigmond József 5, Nechvatal János ezredes 10, Percz Samu 10, Máriássy István 5, dr. Kovács László 40, Lusztig Menyhért 100, dr. Lusztig Sándor 5, Braun Sándor 300 korona.

Dr. Cziner Miksa 20, Rónay Gyula 5, dr. Weinberger Rezső 20, Jeracek őrnagy 10, dr. Stern Jakab 10, Diakovszky hadnagy 5, Mőlczer 5, Tóth Ernő 10, Musotter Miklós 6, Meskó Miklós 5, Demeter Gyula főhadnagy 5, Lengyel Pál 7, Kertész Lajos 10, dr. Zehery István 10, Máriássy László 10, Fekethe Pál 10, Fábry Zoltán 7 korona.

Braun Zsigmond 20, Vozári Sámuel 50, Győry Lajos 5, Zachar Gusztáv 5, Simon Mihály 5, Runyay Györgyné 10, Horváth Zoltán 5, Szoyka Pálné 50, dr. Krausz Gyula 15, Braun Gyula 5, Bánik György 5, Zavadszky kapitány (Osgyán) 5, Fűredy Pál 10 korona.

Dr. Lichtschein Adolf 20, Kolbay Sándor 11, Kovács Géza 10, dr. Türkölly József 10, Mészáros István bíró 10, dr. Stern Jakab 6, Kún Aladár 5, Fodor Zoltán 5, Gyürky István 5, Biess Elemér 5, Gaál Emilné 10, özv. Okolicsányi Jánosné 20, Dapsy József 20, Steiner Félixné 6, dr. Kármán Aladárné 10, Schulhof Pál 10, Pirnitzerné 6, dr. Kármán Aladár 10, Lengyel Samu 10, dr. Fuchs Izsó 5, dr. Sigmond József 10, Lengyel György 5, dr. Ráróssy Gyula 10, Sütő István 8, Boczkó Dániel 10 kor.

Özv. Kovács J. özvegné 10, özv. Hámos Zoltánné 24, Lukács Izáné 10, Hámos Aladárné 50, dr. Zaturecz Adolf 10, Szelezky Árpádné 10, Gundeligen Máriássy Irén 5, Jellinek Bertalan 20, rick nővérek 5, László Hugó 20, Fodor Jenő, Balassa István 10, dr. Türkölly Józsefné 100 korona.

N. N. főhadnagy 10 Gaál István és neje 15, Máriássy Gyula 5, dr. Meskó Miklós 10, Czinnyéri Barnáné 10, Weisz Manó 5, Komáromy Zoltánné 6, Czinke Istvánné 10, Csutor Paula 10 korona.

Dr. Institórisz Endő 10, dr. Türkölly József 10, Gömörv. Gazdasági Egyesület 100, Müller Vilmos 5, Derekas József 10, Zavadszky Edéné 20, Zsuffa Kálmán 5, Hoselitz Salamonné 5, Neumann József 50 (lovits cég), Neumann H. 20, Bródy Józsefné 20, Lefkovicz József 5, özv. Domborovszky Istvánné 10, Valaszky Rezsőné 5, Hésznyan Bláné 20, Benyó Béla 20, Láng Vilmos 5, Rábly Károly 10, Saxinger Géza 10, Gyürky Cici 5, Engel Adolfné 5, dr. Baksay ügyvéd 5, Szólkay Lajosné 5, dr. Löcherer Tamásné 10 korona.

Bornemisza László 20, Medveczky Sándor 10, Kohn József 10, Róth Lajos 5, Nagy Józsefné 5, dr. Mihalik Deső 10, Gyürky Pál 10, Baráth Károlyné 5, Máhé Jenő 10, Fényes Sándor 20 korona.

Kubinyi Géza főispánálás köszönettel nyugtazza ez uton is a következő adományok átvételét: Hámos László Trnolja 2000, Szilárdy Béla Sajószentkirály 300, Gömörmegyei Nép és Iparbank 500, Rimaszombati konzervgyár 500, Máthé Jenő és neje 50, Általános bank rimaszombati fiókja 100, Koronás segélyező társaság Rimaszombat 200 korona.

Előfizetési felhívás.

A „Gömör Kishont” várm. közlöny **harminczhetedik** évfolyamának III-ik évfolyamát július hó elsején kezdé meg.

Sem hangzatos frázisokra, sem öndicséretre nincs szükségünk, mert hiszen ez nyílván hiába való akkor, mikor csakis az olvasóközönség józan, komoly ítéletéről lehet szó.

A lap közel négy évtizedes multja mindennél beszédesebben igazolja azt, hogy a vármegye széles köreiből igyekezett a közélet ez organuma komolyságával és mindig tárgyilagos irányával a megfelelő magaslatra emelkedni. Igyekeztünk hű képet adni az eseményekről s a köz- és társadalmi élet terén nyugodt hangon bírálatot gyakorolni; nem egyszer egy-egy életrevaló s a gyakorlati megvalósításnál tényleg helyesnek bizonyult eszme felvetésével irányítóként a köz javára működni.

Régi jelszavunk a közérdeknek becsületos, önzetlen munkálása, s emellett ezután is híven kitartunk, mert egyedül ez az út bizonyult minden tekintetben helyesnek, ez vonzza körünkbe a munkatársak készséges gárdáját s lapunk barátainak és előfizetőinek számát csakis ez az irány gyarapíthatja!

Felhívjuk tehát lapunk barátait, hogy a félvégén lejárt előfizetésüket megújítani sziveskedjenek, nehogy aztán a lap expedíciójában zavarok forduljanak elő.

Azokat pedig, kik előfizetői kötelezettségeiknek nem tettek eleget, kérjük, hogy hátralékaikat haladéktalanul sziveskedjenek beküldeni, mert ellenkező esetben a lap küldését beszüntetjük.

Előfizetési árak: Egész évre . 10 korona.

„ „ Fél évre . . 5 korona.

A kiadóhivatal.

Hirek és vegyesek.

„Forgács.”

A sajlénárdtalvai gazdasági tudósító utján arról értesülünk, hogy ott egy szem borsnak 2 fillér az ára. Némelyek úgy vélték megmagyarázni a dolgot, hogy a váltópénz szűke miatt *nevezte* ki talán az előljárásság krajezárnak a borsot. Nemsokára azonban kislult, hogy a bors árát a kereskedő maximálta azon egyszerű indokból, hogy ha mindenre, a mi drága, azt mordják, hogy jó *borsos* az ára, hát a bors árának is méltónak kell ehhez lennie. — Ajánljuk

az illetékes járási főszolgabíró úr nagybecsű figyelmébe egy kis jó „borsos” büntetés irányában.

Közigazgatási áthelyezések. A putnoki járás főszolgabírája *Molitorisz* Zoltán, felsőbb helyről különleges megbízást kapván, július hó első napjaiban egy pár heti időtartamra elhagyja hivatalát. — Távolléte alatt dr. *Alitisz* Aladár, jelenleg feleli h. főszolgabíró látja el a főszolgabírói teendőket Putnokon. A feleli főszolgabírói hivatal vezetésére *Kuna* Elemér ratkói szolgabíró lett kirendelve.

Uj hivatalfőnök. A hivatalos lapban e napokban jelenik meg a kinevezés, mely a *Baydik* E. áthelyezése folytán megüresedett állás betöltéséről ad hírt. — A hivatalfőnöki tisztet ugyanis a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség ideiglenes vezetésével megbízott *Ragályi* István pénzügyi tanácsos — köz- és társadalmi életünk rokonszenves, általánosan becsült tagja — fogja betölteni.

Vöröskeresztes kitüntetés. Ferencz Salvátor főherczeg a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemek elismeréséül *Dzurányi* Dezső ev. táborigyelmeztető a vöröskereszt hadiékítményes II. oszt. díszjelvényét adományozta.

Kinevezés. A rimaszombati m. kir. áll. méntelep iródájában már 10 év óta kiváló szorgalommal és rátermettséggel szolgálatot tevő *Wild* Ernő őrmester, a vöröskereszt hadiékítményes bronzérem tulajdonosa, június hó 1-én főszámvevővé lett kinevezve s továbbra is végzi az itteni osztálynál a számvevőségi teendőket.

Katonai kitüntetések. *Drohomirecki* Román jogt. 80. cs. és kir. gyalogezredbeli tart. főhadnagy, az ellenség előtt vitéz magatartása elismeréséül a hadiékítményes 3. oszt. katonai érdemkereszttel lett kitüntetve.

Ostiadal Ottó 80. gyalogezredbeli százados, az ellenség előtt kitűnő szolgálatai elismeréséül legfelsőbb dicsérő elismerésben részesült. — Ugyancsak Signum laudist kapott *Ivanovics* János 5-ik gyalogezredbeli tart. főhadnagy és *Kalina* Gyula 25. gyalogezredbeli tart. hadnagy, míg *Drexler* Gusztáv 25. gy.-ezredbeli tart. hadnagy az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartása elismeréséül ezüst signum laudisszal lett kitüntetve.

A vaskoronarend 3. osztályát a hadiékítménnyel kapta az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartása elismeréséül *Kiss* Károly 25. gyalogezredbeli tart. és *Schlögl* Ede 80. gyalogezredbeli tényleges főhadnagy.

Legfelsőbb dicsérő elismerésben újlag részesült *Abeles* Egon 80. gyalogezredbeli tart. főhadnagy.

Kitüntetett 16-os honvédek. A „Budapesti Közlöny” június 27-iki száma a következő s a beszüntetvényai 16-ik honvédgyalogezredbeli kitüntetéseket közli: *I-ső o. ezüst vitézségi érmet* kaptak: *Holesch* Béla tart. hadnagy, *Taub* Rezső népfőlkelő hadapród, *Végh* Lajos egyéves önkéntes szakaszv., *Stecker* István, *Varga* József és *Pleva* István szakaszvezetők, *Széles* András és *Hébel* József népfőlkelő, *Feledi* István szakaszvezető, *Nagy* András tizedes, *Kármán* András honvéd, *Herich* János honvéd és *Pongrácz* Mihály tizedes. — *A II-ik oszt. ezüst vitézségi érmet:* *Bonater* Gyula honvéd, *Krajcsy* György tizedes, *Chudik* István tart. zászlós, *Dósa* Barna tizedes, *Urbán* István és *Klauszman* József szakaszvezetők, *Lukács* József, *Kovács* János és *Kovács* András honvédek, *Kriván* Ádám népfőlkelő, *Bárany* József népf. szakaszvezető, *Lepjész* János, *Teslár* András, *Balkovits* András és *Oravec* János honvédek, *Balázs* Ferencz tizedes, *Remeszelnik* Pál és *Rác* János honvédek, *Seszták* József népf. tizedes, *Haban* János és *Juhász* István honvédek, *Molnár* Antal szakaszvezető, *Nagy* Mihály tizedes, *Kiss* János őrvezető, *Hidvégi* Pál Péter népfőlkelő, és *Hrk* Pál népfőlkelő. *A bronz vitézségi érmet adományozták:* *Czabán* András és *Czinege* András tizedeseknek, *Filip* István szakaszvezetőnek, *Stefán* József őrvezetőnek, *Szikora* János, *Oravec* János és *Antosik* György népfőlkelőknak, *Tuczek* János és *Hovanyecz* József honvédeknek, *Osztrichon* András népfőlkelőnek, *Pozsgai* László őrvezetőnek, *Benyó*

Pál, Burik József és Belkó András honvédeknek, Brhlik Pál népt. örvezetőnek, Babják Sándor honvédnek, Badin János népfőlkelőknek, Bartók István tizedesnek, Sztupár Péter, Turcsányi Márton és Petőcz József honvédeknek, Varga János, Oláh Mihály és Rimay Mihály népfőlkelőknek, Ribárszky András, Radicz Imre, Sulyok József, Serfőző Ferencz, Ligárt Károly, Libják András, Czallár Gyula, Fehér András Gyuresó János, Goldsitter Ede, Gertli János, Hoffmann József, Hlasznyik Pál és Hronyecz Mihály honvédeknek, Szücs János örvezetőnek, Nyiri Rafael, Petrik Pál, Káka András, Szklenár András, Tóth Pál, Szentandrás János, Tomó Mihály és Szrnkó István honvédeknek, Bogya György tizedesnek, Sesztina Márton, Sógor Mihály, Rusznyák József, Nagy János és Papp Lajos honvédeknek, Palkó Márton tizedesnek, Potencsek András és Petyánszky György népfőlkelőknek, Midló Gusztáv, Golián János, Grendel János, Elek János és Danyi József honvédeknek, Hegyi Ferencz, Gömőri Andor és Gazdik Pál népfőlkelőknek, Dobrata György, Varga Sándor, Zsabka János, Barbolyák Ferencz, Pásztor István, Balázs Géza, Berta László, Pecznik György, Koreny András és Kliment József honvédeknek, Baczur Ferencz és Bettik János népfőlkelőknek, Szabó Zsigmond örvezetőnek, Kasza Miklós, Lukács János, Lopusni József, Nvoska János, Ocsenás Pál, Csernák György, Belicska János, Znak Lajos és Veverka Adolf honvédeknek, Csala János, Szücs László és Obonya Mátyás tizedeseknek és Jucskó János honvédnek.

Egyházi választás. A gömőri református egyházmegye dr. Söldos Béla vármegyei másodfőjegyzőt, aki egyháztársadalmi téren eddig is mint értékes egyéniség szerepelt, világi jegyzőjévé választotta.

Halálozások. Gáber Gusztáv, az ipoly-magyar ev. egyház kiérdemült felügyelője jun. hó 23 án Losonczon 89 éves korában végelgyengülésben elhunyt s ott 25-én nagy részvét mellett temették el. Az elhunyt tiszt és érdemes férfi nemcsak egyházi, de világi téren is széles körök közbecsülésének örvendett. — Halálát özvegyén kívül kiterjedt család, számos unoka és dédunoka gyászolja, s két mostoha fia: dr. Geduly Árpád és Geduly Géza család jával siratja.

Özv. Kálmán Lajosné postatisztviselőnőt ismét mély gyász sújtotta; fél éves kis fia: Zoltán 28 án elhunyt. — 30 án temették nagy részvét mellett.

Hősi halál. Árvay György, a m. kir. 10. honvédgyalogezred hadapródjelöltje, Árvay György konzervgyári gépész derék fia, ki főgimnáziumunk kiváló diákjai sorából csak nemrég került ki, az északi harcztéren június hó 26 án hősi halált halt. Bajtársai eltemették a vitéz fiút, kinek halála városszerte őszinte, igaz részvétet vált ki a szívekben, annál inkább, mert a szorgalmas és szép jövőt váró fiu egyetlen reménysége volt szüleinek.

Elhunyt katonák. A várm. közpórházban június hó 25 én elhunyt tüdőbajban a 80. cs. és kir. gyalogezred katonája: *Horisni Olexa* Alexander 35 éves korában. Galiczia Zloczow kerület, Trendovatz községbe volt illetékes s özvegyet hagyott maga után. Június hó 27 én temették el katonai dísszel.

Mayer András, 76. cs. és kir. gyalogezred 2 ik századához tartozó 26 éves sopronkereszturi származású gyalogos, ki a harcztérről került a vörös-kereszt egylet kórházába, június hó 22 én meghalt. 24 én katonai dísszel temették a közpórház hullaházából.

Derbák János 1. honvédgyalogezredbeli katonája, ki az orosz harcztérről a június hó 25 én Miskolcra érkezett sebesült transporttal érkezett az itteni vörös kereszt kórházba, súlyos sérülése következtében június hó 27 én meghalt. Máramarosmegye Alsókalocsa községbe való és 20 éves volt a hős honvéd, akinek hült tetemeit katonai dísszel temették 30 án.

A 80 ik cs. és kir. gyalogezred közpórház katonája: *Krawetz Michal*, ki Galiczia Radziechow kerületének Srodopolcz községéből származott, június 29-én hosszas betegség után 21 éves korában a közpórházban elhunyt. 30 án temették.

Sucharda Mátyás, 22 éves, Csehország Zolozs községbe való 11. cs. és kir. ulánus ezredbeli

katonája, június 30-án éjjel az orosz harcztéren szerzett sebesülése következtében a helybeli vöröskereszt kórházban hunyt. Ma, vasárnap délután 3 órakor temették a közpórház halottas házából.

Uj főgimn. igazgató. A besztercebányai ág. ev. főgimn. feartó testülete a nyugalmába vonult igazgatóhelyébe dr. *Oravec* Ödön főgimn. tanárt, mai Oravec Mihály rozsnyói ev. főgimn. igazgató fiát s ugyanezen intézet volt jeles növendékét egyhangulag igazgatóvá választotta.

Gondnok választás. A rozsnyói ev. egyház, mint az ág. ev. pol. leányiskola fenntartó testülete a lemondott *Jánessy* Endre ny. elemi iskolai igazgató helyébe, a iskola gondnokává és pénztárosává egyhangulag dr. *Göz* István főgimnáziumi tanárt választotta meg.

Nyugalomba vonult lelkész. A sebestpataki ev. egyház hosszú időn át volt hűséges lelképásztora: *Turcsányi* Gusztáv agkorára való tekintettel, tolyó hó 1 én nyugalmába vonult. A pályázat a megüresedett lelkészi állásra július 12 iki határidővel már k s iratott.

Lelkész jelölés. Nagybánhegyesre az egyházi közgyűlés *Maczka* György derencsényi lelkészt jelölte a lelkészi állásra.

Papválasztás Saórédén. A sajórédei ág. hitv. ev. lelkészválasztás július hó 9 ikére tüzetett ki. — A választáson résztvesz *Kubinyi* Géza főispán, egyházmegyei felügyelő is.

Cserkészek hadimunkája. A rimaszombati cserkészesapat hadsereg érdekében fáradozik a nyári szünidő folyamán. A város polgármestere felhívta *Horváth* Zoltán főgimn. tanár cserkészpáncsnokot, hogy a cserkészek kutassák ki azokat a helyeket, a hol nagyobb mennyiségű csalán található s azután majd ők fogják odavezetni az összegyűjtő katonákat. A cserkészek szívesen vállalkoztak a hazafias munkára és buzgón keresik a csalánt. Ugyancsak rájuk bízta a főgimnázium igazgatósága, hogy a hadsereg részére szükséges gyógynövényeket gyűjtsenek a nyáron s a derék fiuk erre is szívesen vállalkoztak és két kirándulásuk alatt fogják gyűjteni a kijelölt növényeket.

Orosz fogságban. *Márkus* László közjegyzőségéd, jeles tollu újságíró társunk, honvédhadapród — mint értesülünk — orosz fogságba esett. Ugy mondják, hogy Bikki János és Gömőri Gusztáv ugyanakkor — június hó 13 án — szintén orosz fogságba estek.

Sebesült szállítmány. A vörös-kereszt kórházba e héten ismét száznál több sebesült érkezett Miskolcra, úgy hogy a harcztéri sebesült és beteg katonák létszáma az 500 at csaknem meghaladja.

Egyházmegyei gyűlés. A kishonti evangélikus egyházmegye ez évi közgyűlését Rimaszombatban, az evangélikus egyházközség templomában július hó 17 ikén délelőtti 9 órakor tartja. — A közgyűlést *Kemény* Lajos főjegyző ur könyörgésével tartandó gyámintézeti istentisztelet előzi meg s a közgyűlés tárgyainak elintézése után az egyházmegyei gyámintézet tartja meg közgyűlését.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegye közigazgatási bizottsága július hó 10-én, hétfőn tartja rendes havi ülését. Ugyanekkor ülést tart a közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága is.

Községi és körjegyzők gyűlése. A Gömör- és Kishontvármegyei községi és körjegyzők Egyesülete Putnokon, július hó 15 én délelőtti 9 órakor választmányi és ügyazaznap délelőtti 10 órakor évi rendes közgyűlést tart, melyre a meghívókat már szétküldte az elnökség. A tárgysorozatba számos kiváló fontosságú ügy van felvéve s ezek elintézése bizonyára élénk érdeklődést fog kelteni a testület körében.

Bevonulás. Az itteni menteleposztályhoz a fedeztetési állomásokról való bevonulás már folyamatban van s július hó első napjaiban a kiosztott ménállomány a legénységgel együtt visszakerül az osztályhoz.

Hadiárva Oláhpatakon. Gróf *Andrássy* Géza és neje nemesszivűségéről tanuskodik az a hiradásunk, mely jelzi, hogy az oláhpataki grófi kastélyban 26 hadiárva nyer elhelyezést. A hadiárva egy felügyelő tanár vezetése mellett e hó elsején érkeztek Oláhpatakra.

Katonák érettségi vizsgája. A helybeli egyesült prot. főgimnáziumban a kultuszminiszteri rendelet értelmében megtartott egy hónapos előkészítő tanfolyamon 22-en vettek részt, kik részben a legutóbbi szemlén találtak alkalmasnak katonai szolgálatra, részben pedig szolgálattól — sőt többen egyenesen a harcztérről, a lövészárokból jöttek befejezni iskolai tanulmányaikat s megszerezni az érettségi bizonyítványt. Az egy hónapos tanfolyam után e hó 22 én osztályvizsgát, utánna pedig 23—24-ken érettségi vizsgálatot tettek a tanári karból *Loych* Ödön igazgató elnöklete alatt alakított bizottság előtt. Az eredmény általában véve — ha tekintetbe vesszük az ifjak helyzetét és rendelkezésükre állott idő rövidségét — sikeresnek mondható. Jeles érettnék nyilvánított a bizottság kettőt: *Lószló* Gézát és *Bradofka* Károlyt, jól érett lett négy: *Demeter* Gyula, *Korányi* Zoltán, *Németh* Ágoston és *Pongó* László. A többieket — bár akadt közöttük egynehány gyöngébb tehetség — a bizottság a háborus kényszer hatása alatt keletkezett humanizmusból is egyszerűen érettnék nyilvánította. Az ifjakhoz *Loysch* Ödön igazgató és elnök intézett szép szavakban búcsúbeszédet. — A vizsgálat befejezése után az ifjak a városkertben kedélyes hangulat közepette búcsúztak egymástól. Az összejövetelen a tanári kart dr. *Veress* Samu és *Komáromy* Géza képviselték; előbbi talpraesett pohárköszöntőben kötötte az ifjak lelkére egyebek között különösen az igazságszeretetet.

Hadijótekonyczélú sétahangverseny a Széchenyi-kertben. Június hó 25 én hadijótekonysági célra a cs. és kir. 80-dik gyalogezred zenekara által rendezett sétahangversenyen a 10 filléres belépődíjakból 83 korona folyt be, mely összeget dr. *Institóris* Endre városi ügyész, a városi pénztárba helyezte el. A jótekonysági urnánál *Emöki* Gizzi, *Marikowszky* Elza, *Musotter* Aranka, *Kármán* Katinka és *Grosinger* René urhölgyek szedték a belépő díjakat. A Péter Pál napi gyűjtésén délután a Széchenyi-kertben a cs. és kir. 80 ik gyalogezred zenekara hangversenyezett. A kített urnánál 20 filléres belépő díjak szedését *Marikowszky* Gézáné úrnő vállalta magára. Itt 140 korona folyt be a Vörös kereszt javára.

Változás a vásároknál. Rimaszombat város országos, hónapos és hetivásáraitra vonatkozólag a miniszterium új intézkedéseket tett, melyeket a városi tanács falragaszok útján tesz közzé. Eszerint országos vásár csak egy napon tartatik és pedig mindig az engedélyezett vásári napok első napján. — Hónapos vásárok mint eddig, rendszeren tartatnak. — Hetivásárok minden héten szerdán lesznek. A napi piacot a rendelet nem érinti.

Hónapos állatvásár. Rimaszombat r. t. városban a havi állatvásár szerdán, július hó 5 ik napján fog megtartatni, melyre vérszentes helyekről mindentéle állat felhajtható.

Köszönetnyilvánítás. *Lukács* Gézáné hálás köszönettel nyugtazza a következő átvett s általa rendeltetési helyükre juttatott adományokat: A Péter Pál napi vörös-kereszt egyleti gyűjtés javára *Csaszák* Károlyné és *Gummich* Adolfné (Meleghegy) 10—10 korona; a vak katonák javára *Gummich* Adolfné (Meleghegy) 20 kor., *Csaszár* Pál 20 korona; a Fehér-kereszt egylet nyomorék gyermekei javára *Csaszár* Pál 20 korona.

A vármegye háziszolgái a háboruban. A vármegye tisztviselői és hajdúi köztudomás szerint derekasan kiveszték a háborúbeli részüket, de hőiesen küzdöttek a megyeháza háziszolgái is. Négyen vonultak hadba a háziszolgák közül s ezek között kettő elesett, egy fogoly lett s egy megrokkant. A hősi halált haltak között legutóbb *Marton* Miklós esett el, aki mint megbízható, munkás szolga fellebbvalói becsülését bírta.

Szerbiával és Montenegróval való magántáviratforgalom. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a Szerbiában és Montenegróban magyar osztrák csapatok által megszállott területen felállított hadtápposta és táviratvonalok a magántáviratforgalomba is bevonatnak. Magántáviratokat magyar, német, szerb, horvát nyelven lehet szerkeszteni.

Konzervgyári közgyűlés. A rimaszombati konzervgyár részvénytársaság, mely immár 14 év óta áll fenn és sok-sok küzdelmes, nehéz, — mondhatnánk válságos — időket élt át, június hó 30 án tartotta évi rendes közgyűlését a részvényesek élénk érdeklődése mellett dr. Kovács László polgármester, igazgatósági elnök vezetésével. — A közgyűlésen jelen voltak meglehetősen és jóleső örömmel vették tudomásul azt, hogy a letolyt üzletév eredménye kedvező és a tiszta nyereség mintegy 44600 korona. — A gyár vezetősége és különösen *Sichert* Károly vezető igazgató óriási munkát végzett a háboru kitörése óta s csökkent létszámmal, de lankadatlan munkakedvvel és páratlan ambíció mellett kiváló szaktudással buzgólkodott azon, hogy az eredmény magasán tulszárnyalja a múlt évit. — És ezért, mielőtt a közgyűlésről referálnánk, a teljes elismerés és dicséret meleg hangján emeljük ki a *Sichert* Károly keresk. tan. érdemes és sikeres buzgó munkásságát.

A közgyűlésen dr. Kovács László elnök megállapította a szabályszerű egybehívást és határozatképességet, jegyzőkönyvvezetőül *Sichert* Károly igazgatót, hitelesítőkkül: dr. *Kármán* Aladárt és *Müller* Vilmost kérte fel. Majd felolvasta a jegyző az igazgatóság jelentését, *Perecz* Samu pedig a felügyelő bizottságét. — Előbbiből megtudjuk, hogy tekintélyes forgalom volt, minden cikkben igen nagy kereslet s az igények kielégítésére szolgáló cikkek gyártása nagy gonddal eszközöltetett. A városi vízvezeték bekapcsoltatott a gyártelepre s így közegészségi szempontból is teljesen kifogástalan jég állítatik elő. Leírás történt gépeknél 33840 kor., épületeknél 15000 korona. Az idei brutto nyereség 98032 kor. 93 fill. A múlt évi nyereség áthozat 5906 kor. 98 fill. A közgyűlés rendelkezésére 53429 kor. 91 fillér állott, melyből 2000 darab részvény után a részvény bemutatása mellett az 1—11. szelvény ellenében részvényenként 2 korona osztalék fizettetik ki; a dotációkon kívül 500 korona adományt juttat a *Részvénytársaság a Vöröskereszt egyletnek*, a gyári alkalmazottak nyugdíjárulékainak biztosítására 5000 koronát, tartalékalapra 20000 koronát fordít a közgyűlés és új számlára vizát 16903 kor. 91 fillért. — Az igazgatói jelentés kegyelettel emlékszik meg az elhunyt dr. *Löcherer* Tamás igazgatósági tagról, ki a vállalat ügyei iránt mindenkor meleg érdeklődést tanúsított. Emlékét jegyzőkönyvileg megörökítik s a családhoz részvétiratot intéznek.

A mérleg és zárszámadás, valamint a nyereség, veszteség-számla jóváhagyatott, előbbinek zárösszege: 495837 korona, utóbbié 1048746 korona 28 fillér.

A közgyűlés eszerint az igazgatóság és felügyelő-bizottság összes javaslatait elfogadta s a felmentvényt megadta. Az igazgatóság tagjai lettek: dr. *Kovács* László és *Lukács* Géza régiek, dr. *Kármán* Aladár és *Marikovsky* Géza újak. A két utóbbi megválasztása folytán a felügyelő-bizottságban megüresedett két helyre *Eperjessy* József és *Tóth* Béla választattak be.

A közgyűlés végén az elnöklő dr. *Kovács* László polgármester újból kiemelte a nehéz viszonyok között elért szép eredményt, melyben a főérdem *Sichert* Károly vezető igazgatót illeti meg s ezért a legmelegebb elismeréssel méltatja az ő működését, mely elé a jövőre is legnagyobb bizalommal és legszebb reményekkel tekint. — Ezzel a közgyűlés véget ért az elnök lelkes éltetése közben.

Pályázat. A rimaszombati pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevősnéül üresedésbe jött pénzügyi számtisztai állásra pályázat hirdetetik. 2 héttig lehet beadni a pályázati kérvényt.

Községi polgári fiu- és leányiskola Poprádon, a Magas-Tátra alján. — Orvosilag ajánlott hely. — Tanulók német családoknál olcsón elhelyezhetők. — Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál:

1—8 **Horn József,** igazgató.

20 waggon termény
kicsépeléséhez egy 6-os jó gőzgép kerestetik.

PÓSA ISTVÁN BÁTKA.

Panaszhangok. Vettük a következő panaszos levelet és miután több oldalról hallatszik hasonló jogosult panasz, bővebb megfontolás céljából közreadjuk:

„Tisztelt Szerkesztő úr! Becses lapja mindig igyekszik a közönség bajain segíteni, ezért bátorodom arra kérni, hogy panaszos soraimnak szíveskedjék helyt adni. A rimaszombati piaczon már hetek óta nem lehet tojást kapni és ha egyáltalán kapható valami kevés, az is méreg drága és a nagy keresletre nem elég. A hatóságok igyekeznek a bajon segíteni, de a segítség nyitjára nem találtak reá. Egyes közvetítők a falvakban vásárolják össze jó áron a tojást s azért nem jut a városi piacra, mert az asszonyok úgy okoskodnak: miért hozzák be a tojást, ha érte mennek és ott is jó áron megveszik? Ezt a falusi összeszedést kellene beszüntetni s akkor jutna elég a rimaszombati piacra is és nem kellene hetekig nélkülözni.

Hadfiak üdvözléte. Megirtuk a multkor, hogy Albánia Triana helységéből *Hrivnyák* Bálint dobóczai kispazda a „feledi járás összes hadban és Balkánon levő vitéz és kitüntetésekkel gazdag harcsozai“ nevében is üdvözléte küldött lapunknak. Most — június hó 12 ről keltező — *Szontagh* Zoltán tb. főszolgabíró urtól vettük a párját a leküzdött levelező lapnak. Ebben a főszolgabírónak és a hivatali tisztviselőknak van kifejezve a meleg üdvözléte és az értesítés hogy a „legjobban“ érzik magukat vitéz harcsozaink. — Aláírva: *Hrivnyák* Bálint kispazda Dobóca, Lőcsös István kőművesmester Dobóca, Lőcsa Sándor kőműves Rimaszécs, Bodon Árpád kispazda Nemesradnót, Bettes Géza kispazda Zádorháza, Szalai Gyula kispazda Czakó, Kisantal Ágoston kispazda Magyarhegyemeg, Simon István kispazda Kishont, Dósa János kispazda Balogfala, Kőből István kispazda Gömörpéterfala, Kisgergely Alajos Felsőhangony.

A Rimaszombati Konzervgyár Részvénytársaság vásárol minden mennyiségben: kerti szamócszát, erdei szamócszát, szedret, málnát, almát, arany-almát, körtét, ringlót, zöld diót, szilvát, dinnyét, szomot, vörös áfonyát, fekete áfonyát, csipkebogyót, továbbá gombát, zöld és vörös babot, sárgarépát, petrezselymet, vöröshagymát, zellert, paradicsomot és mézet.

Ajánlatok a gyár igazgatóságához küldendő, egyéb megkeresésekre telefonon vagy levélben a konzervgyár igazgatósága azonnal válaszol.

4—*

Sorozás. A 39—50 éves népfelkelők újra sorozása a vármegyében a következő sorrendben lesz megtartva: I. számú bemutató-bizottság. Feledi járás: Augusztus 21., 22., 23. és 24-én. Elnök: Czibur Pál törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Zehery István járási orvos. — II. számú bemutató bizottság. Garamvölgyi járás: Szeptember 11. és 12. én. Elnök: Okolicsányi Lajos törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Csiky Ferenc járási orvos. — III. számú bemutató-bizottság. Dobsina város: Augusztus 21-én. Elnök: Benedikty Kálmán törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Kellner Viktor nyug. városi tiszti orvos. — Rozsnyó város: Augusztus 22. Elnök: Gintner Bálint törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Heinz Hugó városi tiszti orvos. — Rozsnyói járás: Augusztus 23., 24. és 25-én. Elnök: Hercz Alajos törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Pósch Dezső járásorvos. — Nagyrőcze város: Augusztus 28. én. Elnök: dr. Wieszt Károly törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Hensch Géza városi tiszti orvos. — Nagyrőczei járás: Augusztus 29-én és 30. én. Elnök: Szénássy Béla törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Hensch Géza városi tiszti orvos. — Jolsva város: Augusztus 31-én. Elnök: Czibur Imre törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Hensch Géza városi tiszti orvos. — Ratkói járás: Szeptember 1. én. Elnök: Liposits Tivadar törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Kres Gyula h. járásorvos. — Tornaljai járás: Szeptember 4. én és 5. én. Elnök: Hevessy Bertalan törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Gaál Gusztáv járásorvos, tb. főorvos. — Putnoki járás: Szeptember 6. én és 7. én. Elnök: Dószeghy Dezső törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Urszinyi Gyula járásorvos. — Rimaszombati járás: Szeptember 8., 9. és 11. én. Elnök: Knöpfler Károly törvh. biz. tag, polgári orvos: dr. Hruska János járásorvos. Rimaszombati város: Szeptember 12. Elnök az alispán, polgári orvos: dr. Meskó Miklós várm. főorvos.

Tűz. Péter Pál napján este 10 óra után hirtelen tüzet jelző harangszó és a katonák alarmírozó trombita harsogása tette zajossá a kisvárosi esti esendét. A Rákóczi-ut felé tekintve, az égbolt alját fényesen megvilágítva láttuk s az emberek siettek a helyszínére, annyival inkább, mert az első pillanatban nagy volt az aggodalom a miatt, hogy a katonaság elhelyezésére épült barakkok valamelyike gyuladt ki. — Szerencsére nem volt nagy veszedelem s a harangok vészjelzése is csakhamar elhallgatott; a vásártér mellett levő fűrészgyár szomszédságában a város szénatartó színe a benne levő készlettel égett le. A katonaság rögtön készenlétben volt s kivonult a tüzhöz, melyet éjjeltájban eloltottak. A nagy hőségtől egyes hatalmas ákácztörzsek is megperzselődtek a közeli fasorban.

Jótekonny adomány. *Birnstingel* Aurélné Likérből 5 koronát küldött lapunkhoz a Péter-Pál napi vörös kereszt gyűjtés céljaira. Rendeltetési helyére juttattuk.

A nyomorék hadiárva javára a Gömörvármegyei Fehérkereszt Egyesület elnökségéhez a következő pénzadományok érkeztek: Sajószentkirályi kispazda 2744, sajórédei körjegyzőség 6848, oldalfalai körjegyzőség 42, *dobsinai polgármester gyűjtése* 100, dusai körjegyzőség 4, tiszolczi jegyző a konyiki csikók árverésén beszedett adományok fejében 34 K. A gyűjtés eddigi eredménye 8923 K 45 fillér.

Apolló színház. Mult szombaton és vasárnap két nagyobb dráma vonzotta a közönséget az Apolló színházba; utóbbi napon Asta Nielsen remek alakításában gyönyörködünk. E héten esütörtökön, Péter Pál napján a vöröskereszt egylet javára volt változatos programmal előadás. Szombat és vasárnapra pedig a fővárosi mozgóképszínházakban nagy szenzációt keltett „Sulamit“ — a főszerepben a nálunk is ismerős Lenkefi Icával — volt kitzúve. — A Sulamit gyönyörű filmproduktum, mely nálunk is élénk tetszésre talált.

Nyugtázás. *Császár* Pál rimaszombati pékiparos, aki minden jótekonnyozó mozgalomból szívesen vesz ki részét, 80 koronát juttatott szerkesztőnk kezébe azon kívánsága kapcsán, hogy abból 20 koronát a vak katonák, 20 koronát a nyomorék-gyermekek, 20 koronát az elesettek árvái és 20 koronát Csehberek község károsultjai javára fordíttassék. Az összeget a kívánságnak megfelelően osztottuk szét.

Köszönetnyilvánítás. A vármegyei központi segélybizottság hálás köszönettel vette *Császár* Pál 20 koronás adományát.

Adományok. A „Vörös-kereszt“ egylet céljaira újabban a következő szíves adományokat vettük: Hámos Aladárné 2 drb halotti szemfedő. Nagy Józsefné (Balogiványi) 1 drb csirke, 1 l. tej, 18 drb tojás. Grajzinger Jánosné (Cserepes) 12 l. tej. Tóth Ernőné 5 kg. turó, 1 kg. vaj, 3 l. tejjől, 10 üveg aludt-tej. Balog Ferencz (Gesztete) 1 l. tej. — Hálas köszönettel nyugtázza az elnökség.

Közgazdaság.

Bérletek meghosszabbítása.

A 2017—1916. M. E. sz. kormányrendelet intézkedik a mezőgazdaságilag művelt ingatlanok haszonbérletének meghosszabbításáról. A mezőgazdaságilag művelt ingatlanokra vonatkozó haszonbérleti szerződések, melyek f. évi június 22-ik napja után, de 1917 április 1-e előtt járnak le, a mennyiben a felek másképp nem állapodnak meg, a lejáratától számított 1 év tartamára a rendelet erejénél fogva meghosszabbíthatnak. Ha a haszonbérlet ideje a jelölt rendelet életlépte előtt már lejárt, de az ingatlan eddigi haszonbérletje a haszonbérbeadó beleegyezésével a haszonbérleménynek továbbra is birtokába maradt, a szerződés meghosszabbítása a tolyamatban lévő gazdasági év végétől számítandó. A gazdasági évet az eredeti szerződésnek megfelelően kell meghatározni.

A jelen rendelet nem terjed ki a két évnél nem hosszabb időre kötött haszonbérleti szerződésekre, kivéve ha a szerződés valamely két évnél hosszabb időre kötött korábbi szerződésnek meghosszabbítása.

A rendelet 2. § a szerint bármelyik fél kér-

heti a haszonbérleti szerződés meghosszabbításának a mellőzését, de csak abban az esetben, ha az ingatlan gazdasági hasznosítása, a haszonbérleti viszony fenntartása nélkül is biztosítva van.

Vagy ha, a fennforgó körülményeknél fogva, különösen a jelen rendelet életbe lépté előtt tett intézkedések következtében a haszonbérleti viszony fenntartása a kérelmező félre lehetetlen, vagy őt a vagyoni romlásnak tenné ki.

A rendelet szerint a kérelem felől egy szakértő bizottság határoz. A bizottság egyik tagját a haszonbérbe adó, másik tagját a haszonbérlet választja. Az elnököt pedig az illetékes vármegyei gazdasági egyesület kijelölése alapján a kir. törvényszék nevezi ki. A kérelmet a tolyói évben lejártó szerződésekre nézve legkésőbb 1916. évi július 31-ik napjáig bezárólag, a később lejártó szerződésekre nézve pedig, legkésőbb a lejárattal három hónappal kell az illetékes kir. törvényszék elnökénél előterjeszteni.

Ha a szerződő felek vagy a gazdasági egyesület nem nevezne tagokat, illetve elnököt az akként be nem töltött bizottsági tagságra vagy elnökségre a kir. törvényszék bárkit kinevezhet.

A bizottság a kérelmezőt és a másik szerződő felet a kérelem tárgyalására meghívja és az ügyek a szolgáltatott adatok és bizonyítékok figyelembe vételével mindkét fél távol létében is letárgyalja és megállapítja, hogy forog-e fenn olyan ok, mely a haszonbérleti szerződés meghosszabbításának mellőzésére alapul szolgálhat s ennek alapján végérvényesen határoz a haszonbérleti szerződés meghosszabbításának mellőzése vagy fenntartása felől.

A bizottság szótöbbséggel határoz, határozatát írásba foglalja és a feleknek kiadja.

A bizottság határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs. A határozat mind két félre kötelező és az azzal eldöntött kérdés perben sem lehet vita tárgya.

A felmerült eljárás költsége viselése felől a kir. törvényszék határoz. A költség, ha a bizottság a kérelemnek helyt nem ad, a kérelmező felet, ellenkező esetben a másik felet terheli.

Az ezen rendelet alapján meghosszabbított haszonbérleti idő alatt a haszonbérlet az ingatlannak a rendes gazda gondosságával való megmiveléséért valamint vállalt egyéb kötelezettségeiért ugyanazon felelősséggel tartozik, mint a szerződéses haszonbérleti időtartam utolsó évében.

Különösen köteles tehát a haszonbérlet a haszonbérösszeget ezen időtartamra is megfizetni s annak erejéig a haszonbérbeadót ugyanazon törvényes zálogjog illeti, mint az eredeti haszonbérleti szerződés alapján megillette.

A haszonbérbeadóval szemben a haszonbérlet a haszonbérleti szerződésből eredő jogok a meghosszabbítás ideje alatt is megilletik.

Az a körülmény, hogy a haszonbér pénzben, terményben vagy egyéb szolgáltatásban volt kikötve, a jelen rendelet alkalmazása szempontjából közömbös nem tesz.

A cséplési eredmények kötelező bejelentése. A kormány rendeletet adott ki, mely szerint bármily cséplőgéppel kicséplelt kenyérmagvakat és zabot köteles vagy a cséplőgép birtokosa, vagy annak bérlője hetenként minden vasárnap, illetve a cséplés befejezését követő napon a községi elöljáróságnál bejelenteni, a hol e célból megfelelő bejelentőlapok állanak rendelkezésre. Az elöljáróságok kötelesek viszont a cséplőgéptulajdonosok, bérlők és kezelők névjegyzékét a statisztikai hivatalnak bejelenteni, melynek igazolt megbízottai az adatok helyességéről a helyszínen meggyőződést szerezhetnek.

A talpa és bányafa bejelentése és zár alá vétele. A Hivatalos Lap júli. hó 27-iki számában megjelent 1912—1916. M. E. sz. kormányrendelet szerint mindennemű közönséges talpa és váltótalpa és mindennemű bányafa készletek, tekintet nélkül az anyagra, a méretekre, a feldolgozás fokára, a m. kir. kereskedelemügyi miniszter IV. szakosztályához (Budapest I. Lánchíd u. 1—3. sz.) bejelentendők. Bejelentő lapokat kis és nagy községekben, a községi elöljáróságoknál, r. t. városokban a polgármestereknél lehet kapni. Bejelentés alá azon készletek tartoznak, a melyek talpa és bányafa

eladásával és termelésével foglalkozó erdőbirtokok és kereskedők birtokában eladatlanul vannak, vagy ha eladattak is, de még el nem szállítottak. A bejelentés alá tartozó készletek zár alá vétetnek s azok el nem idegeníthetők. A kereskedelemügyi miniszter a zár alá vett készletet a közszükséglet igényeinek szem előtt tartása mellett a zár alul egészben vagy részben feloldhatja.

Csontkészletek bejelentése. A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy a m. kir. min. umnak a csontok s csonttermékek forgalomba hozatala tárgyában kibocsátott rendelete értelmében a 100 kgramon felüli minden fajtájú csontkészlet, valamint az összes csontszirkészletek sürgősen bejelentendők a Csontközpont r. t. (Budapest, V. Mária Valeria u. 12.) Bejelentési űrlapok kaphatók a Kereskedelmi és Iparkamaránál.

Szerkesztői üzenet.

Jármín. Nem közöljük. A vidéki újságírás nem rendelkezik egész emberekkel s így nem szabad ily mérv mérce alá venni. Mindenesetre jellemző, hogy egy nagyfotosszerű ülésről annélkül íródik meg a tudósítás, hogy az író az ülésen részt vett volna s komikus, hogy egy, az ülésen jelen sem lévő, egyéniséggel „fenséges” beszédet mondhat el, de azért nem érezzük magunkat hivatottnak arra, hogy ezt oly erős kritika tárgyává tegyük, mint Ön kívánja. Sokkal komolyabb témákat kell ma elejtenünk, mert drága a papír és kevés a hely! — Sajtóhiba gyűjteménye érdekes kollekczió, úgy látszik, sok ideje van arra, hogy csokorba szedje őket s ugyilátszik igen haragszik valamiért arra a lapra, amelyből ezt a gyűjteményt összeállította.

H. L. Más gömői lapokban megjelent szépirodalmat elvből nem közlünk.

KERESEK

két, esetleg három szobás
uri lakást konyhával.
Czim? megtudható a kiadóhivatalban.

Krisztián János mezőgazdasági
gépész ajánlkozik cséplésre.
Cim: Krisztián János Csetnek.

Csödárverés.

Csödárverés lesz a Klenóczi Kölcse-nős Segélyzőszövetkezet csödügyében f. évi **július 17-én** és a következő napokon délelőtt 8 órától 12 óráig **Miskolczon**, a Nagy-Avas 371. számú pinceszében.

Arverésre kerülnek 100 csoportban a hires dr. Szabó féle régi asszaborok, szamorodni és cognac. — **Becsérték: 226900 korona.**

Részletes felvilágosítást nyújt **dr. Törköly József** csödtömegmondnok ügyvédi irodája **Rimaszombatban**, Andrassy-ut 5. szám.

GÉPTULAJDONOSOK és GAZDÁK

figyelmét felhívjuk, hogy **javitásra szoruló gépeiket** mielőbb gépgyárunkba **beküldeni sziveskedjenek**, hogy a munkáshiányra való tekintettel azokat kellő időben eszközölhessük. — Előnyös árban ajánlunk **benzin- és nyersolaj moterokat, cséplőket, kazalozókat és szállópréseket**, ugyszintén egy használt teljesen kijavított, hat lóerejű Máv. **gőzcséplőkészletet.**

Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank R.-T. Gépgyára.

VIZSLA

tiszta **ujnémet faj**, erős, **7 hónapos**, jó dressurral **eladó. Martinecz, Kuntapolca.**

Az Augusztai Gyorssegély-alap Hadbiztosítási Osztálya.

A hadbavonuló katonáknak — ki életét kész feláldozni a hazáért — csak egy bánata van: hogy halála esetén hátramaradt családjára nyomorba jut. Az „Augusztai Gyorssegély Alap” hozza meg itt a segílyt. **Minden hadbavonult biztosítható** csekély díjért úgy, hogy halála esetén családjára nagy összeget kap készpénzben. A népfelkelő családjára például **45 koronáért 1000 koronát kap.** — Nincs orvosi vizsgálat, nincs lőtás-futás, nincs írka firka, nincs utánfizetés. — A hadbavonult távollétében is meglehet kötni a biztosítást. — Bárki biztosíthat bárkit. Aki a csekély biztosítási díjat lefizette, az a biztosított hadbavonult halála után azonnal megkapja minden levonás nélkül a biztosított összeget. A biztosítási díjat részletekben is lehet törleszteni. A biztosítás egy egész esztendőre érvényes, egy év múlva a biztosítás újból megújítható.

Számtalan családot mentett már meg ez a biztosítás a kétségbeeséstől, számtalan családnak nyújtott már kenyeret és megélhetést.

A díjtételek:

1. Aktív, valamint tartalékos katonák biztosítási díja 7%, azaz **100 K** után **7 K.**
2. Ugyanezek, ha katonarvosok, egészségügyi vagy train-esapatokhoz vannak beosztva $5\frac{1}{2}\%$, azaz **100 K** után **5.50 K.**
3. Népfelkelők biztosítási díja $4\frac{1}{2}\%$, azaz **100 K** után **4.50 K.**

Népfelkelő mindenki, aki a 32-ik évét betöltötte, továbbá népfelkelő 32 éven alul az a katona, aki a háboru kezdete óta lett besorozva. Ennélfogva a háboru kezdete óta besorozott 18—21 évesek is, a biztosítás szempontjából népfelkelőknek tekintetnek.

Hadifoglyok tekintet nélkül korra és rangra 7% ot, azaz **100 K** után **7— K** át fizetnek.

Hadimunkások biztosítási díja $4\frac{1}{2}\%$, azaz **100 K** után **4.50 K.**

Biztosítást egy személyre 40000 korona erejéig vállalunk.

A hadbiztosítás általános feltételei:

A biztosítás teljes mértékben érvényes akkor is, ha a biztosított fél halála a háboruban szenvedett sérülés folytán következik be. A biztosított összeg a haláleset bekövetkeztéről szóló hivatalos bizonyíték bemutatása vagy a hivatalos holtányilvánítás után három hónapon belül a társaság budapesti igazgatóságánál fizettetik ki.

A biztosított összeg kifizetésére való igény legkésőbb annak a naptári évnek végétől számított 5 éven belül érvényesíthető, amelyben ezen kötvény kiállított, máskülönben az igény elenyészik.

Az ed lig kötött hadbiztosítások összege 18 millió K

Felvilágosítással szolgál Rimaszombatban:

Angyal István, városi jegyző,
az Augusztai Gyorssegély-alap rimaszombati
vezérképviselője.

4—5